

CERKVENI GLASBENIK.

Organ Cecilijinega društva v Ljubljani.

Izhaja po enkrat na mesec in velja za celo leto z muzikalno prilogo vred 2 gold.,
za ude Cecilijinega društva in za cerkve ljubljanske škofije 1 gold. 50 kr.

Vredništvo in opravišтво sta na mestnem trgu št. 10.

V A B I L O

k

tretjemu občnemu zboru

Cecilijinega društva Kranjske dekanije

dné 9. oktobra 1884. l.

v Šmartnem pri Kranji.

Program:

I. Pri sv. maši ob 10. uri v farni cerkvi:

Festum ss. Dionysii et Sociorum Mart., semidup.

1. Tantum ergo. Compos. A. Foerster (Iz: „Sex Tantum ergo“
štev. 6).

2. Introitus: „Sapientiam sanctorum“. Koral.

3. Kyrie: Ex missa „Jesu Redemptor“, auctore A. Kaim, 4glasno.

4. Gloria in excelsis Deo: Ex „Missa secunda“, auctore Fr.
Arnfelser, 3glasno.

5. Graduale: „Anima nostra“. Compos. Franc Witt, 5glasno.

6. Offertorium: „Exultabunt sancti“. Compos. Franc Witt,
4glasno.

7. Sanctus, Benedictus in Agnus Dei: Ex missa „Jesu Redemptor“, auctore A. Kaim, 4glasno.

8. Communio: „Dico autem vobis“. Koral.

II. Nagovor predsednikov; poročilo tajnikovo in blagajnikovo.

III. Volitev odbora.

IV. Govori in posamezni nasveti.

Kranj, dné 1. oktobra 1884.

Odbor.

Spremenljive pevske molitve pri sv. maši

ob nedeljah in zapovedanih praznikih l. 1884. (po direktoriji ljubljanske škofije.)

(Dalje.)

5. oktobra. Dom. XVIII. p. Pent. Sv. rožni venec B. D. M. (Ss. Rosarii B. M. V.) dup. maj.

Introitus.

Salve, sancta Parens . . . kakor v praznik Marijinega rojstva, 8. sept., gl. „C. Gl.“ str. 73.

Graduale.

Benedicta et venerabilis . . . Alleluja, alleluja — glej „C. Gl.“ str. 73., potem:

Ź. Post partum Virgo, inviolata permansisti: Dei Genitrix, intercede pro nobis. Alleluja.
Ź. Po porodu si Devica, čista ostala: božja porodnica, prosi za nas. Alleluja.

Offertorium.

Ave Maria . . . — glej „C. Gl.“ str. 26., praznik Oznanenja D. M.

Communio.

Beata viscera . . . — glej „C. Gl.“ str. 73.

12. oktobra. Dom. XIX. p. Pent. Sv. Maksimilijan, škof in mučenec (S. Maximiliani Ep. M.) dup.

Introitus, Graduale, Offertorium & Communio, kakor v praznik sv. Blazija, gl. „C. Gl.“ str. 11.

19. oktobra. Dom. XX. p. Pent. Posvečenje cerkvá. Dedicationis eccles. cath. et rel. consecr. tot. Dioec. dup. I. cl. cum Oct.

Introitus.

Terribilis est locus iste: hic domus Dei est, et porta coeli: et vocabitur aula Dei. Ps. Quam dilecta tabernacula tua, Domine virtutum! concupiscit, et deficit anima mea in atria Domini.

Ź. Gloria Patri. Ton. II.

Strašan je ta kraj: tù je hiša božja in vrata nebeška: in imenoval se bode dvor božji. Ps. Kakó ljuba so tvoja prebivališča, Gospod vojskinih trum! moja duša hrepeni in koprní po lopah Gospodovih.

Ź. Čast očetu. Ton II.

Graduale.

Locus iste a Deo factus est, inaestimabile sacramentum, irreprehensibilis est.

Ź. Deus, cui adstat Angelorum chorus. exaudi preces servorum tuorum. Alleluja, alleluja. Ź. Adorabo ad templum sanctum tuum, et confitebor nomini tuo. Alleluja.

Ta kraj je od Boga narejen, neprecenljivo svetišče je in nedosegljiv.

Ź. Bog, kateremu zbor angelov na strani stoji, usliši prošnje svojih služabnikov. Alleluja, alleluja. Ź. Móli bodem pri tvojem svetem tempeljnu, in slavil bodem tvoje sveto ime. Alleluja.

Offertorium.

Domine Deus, in simplicitate cordis mei lactus obtuli universa: et populum tuum, qui repertus est, vidi cum ingenti gaudio: Deus Israel, custodi hanc voluntatem, alleluja.

Gospod Bog, v priprostosti svojega srca sem ti rad vse daroval: in ljudstvo tvoje, ki se nahaja, sem videl z velikim veseljem: Bog Izraelov, ohrani mi le-to voljo, alleluja.

Communio.

Domus mea domus orationis vocabitur, dicit Dominus: in ea omnis, qui petit, accipit: et qui quaerit invenit: et pulsanti aperiatur.

Hiša moja se bode imenovala hiša molitve, pravi Gospod: v njej prejme vsak, kar prosi: in kdor išče, najde: in trkajočemu se bode odprlo.

26. oktobra. *Dom XXI. p. Pent.* Osmína posvećenja cerkvá (*Dies oct. Dedicat. Eccl. consecr.*) dup.

Vse, kakor v praznik dné 19. oktobra, str. 80.

1. novembra. Praznik vseh Svetnikov (*Omnium Sanctorum*) dup.
I. cl. cum Oct.

Introitus.

Gaudéamus omnes in Dómino, diem festum celebrántes sub honóre Sanctórum ómnium: de quorum solemnitáte gaudent Angeli, et collaudánt Filium Dei.

Ps. Exultáte justí in Dómino: rectos decet collaudatio. V. Gloria Patri. Ton. I.

Veselimó se vsi v Gospodu obhajajoč praznik vsem svetnikom na čast: nad kojih slovesnostjo se radujejo angelji in hvalijo Sinu božjega.

Ps. Radujte se pravični v Gospodu: poštenim se spodobi hvalno petje. V. Čast Očetu. Ton I.

Graduale.

Timéte Dóminum omnes Sancti ejus: quóniam nihíl deest timéntibus eum. V. Inquiréntes autem Dóminum, non deficient omni bono. Alleluja, alleluja. V. Veníte ad me omnes, qui laborátis, et oneráti estis, et ego reficiam vos. Alleluja.

Bojte se Gospoda vsi njegovi sveti: ker nič ne bode manjkalo njim, ki se ga bojé. V. Njim pa, ki Gospoda iščejo, ne bode nič dobrega pomanjkalo. Alleluja, alleluja. V. Pridíte k meni vsi, kateri se trudíte in ste obteženi, in jaz vas bodem poživil. Alleluja.

Offertorium.

Iustórum animae in manu Dei sunt, et non tanget illos tormentum malitiae: visi sunt óculis insipientium mori, illi autem sunt in pace.

Pravičnih duše so v roki božji, in ne bode se jih dotaknilo trpljenje zlobe: pozdevalo se je očem nespametnih, da so umrli, oni pa so v miru.

Communio.

Beáti mundo corde, quóniam ipsi Deum vidébunt: beáti pacífici, quóniam filii Dei vocabúntur: beáti, qui persecutiónem patiúntur propter justitiam, quóniam ipsórum est regnum coelórum.

Blagor jim, kateri so čistega srca, ker oni bodo Boga gledali: blagor mirnim, ker bodo otroci božji imenovani: blagor zavoljo pravice preganjenim, ker njih je nebeško kraljestvo.

2. novembra. *Dom. XXII. p. Pent.* Zahvalna nedelja. *De ea, sem.*

Introitus.

Si iniquitátes observáveris Dómine, Dómine quis sustinebit? quia apud te propitiátio est, Deus Israël. Ps. De profúndis clamávi ad te Dómine: Dómine, exaúdi vocem meam. V. Gloria Patri. Ton. III.

Ako bodeš na pregrehe gledal, o Gospod, kdo bode obstal, o Gospod? Toda pri tebi je sprava, Izraelov Bog. *Ps. Iz globočine vpijem k tebi, o Gospod: Gospod usliši moj glas. V. Čast Očeta. Ton III.*

Graduale.

Ecce quam bonum, et quam jucúndum habitáre fratres in unum! V. Sicut unguéntum in cápíte, quod descendit in barbam, barbam Aaron. Alleluja, alleluja.

V. Qui timent Dóminum, sperent in eo: adjútor er protéctor eórum est, alleluja.

Glej, kako dobro in kako prijetno je, ako bratje skupaj prebivajo! (Le-tó je) kakor mazilo na glavi, ki se cedí na brado, na Aronovo brado. Alleluja, alleluja.

V. Kateri se bojé Gospoda, naj upajo vanj: pomočnik in pokrovitelj jim je, alleluja.

Offertorium.

Recordáre mei, Dómine, omni poténtati dóminans: et da sermónem rectum in os meum, ut pláceant verba mea in conspéctu princípis.

Spomni se me, o Gospod, ki gospoduješ čez vso oblast: in daj pravi govor v usta moja, da moje besede dopadejo pred obličjem knezovim.

Communio.

Ego clamávi, quóniam exaúdísti me, Deus: inclína aurem tuam, et exaúdi verba mea.

Jaz sem klical, ker si me uslišal, o Bog: nagni mi svoje uhó, ter usliši moje besede.
(Dalje prih.)

D o p i s i.

— **Ljubljana**, 26. septembra. — „Cerkv. Glasbenik“ je nedavno omenjal petja št. Jakobskega kora, ter se ni mogel povoljno izraziti o njem vsled preziranja cerkvenih določeb. A danes moram v svoje veselje objaviti, da ono opominjevanje ni ostalo brez uspeha. Od meseca septembra dalje poje se prav kakor cerkev zahteva. Čuli smo sicer, da „ljudstvu“ petje ne ugaja, ter mnogi pravijo: „Kaj bo zmir tako? to je kot pri mrtvaških“) mašah!“ Res da koral v začetku na neveščega poslušalca nič kaj ugodno ne upliva, posebno ako se ne poje, kakor da bi ga vlil, brez prave promunciacije . . . (Glej „Razne reči“ današnjega lista. *Vredn.*)

Za ljudstvo je tudi res da (?) neprilčno, ako trpi sama maša celo uro, kakor o tridnevnic, sicer brez asistence pa $\frac{3}{4}$ ure. Pa vsega tega se bomo privadili, kakor se bodo tudi naša ušesa sčasom opilila ter ne splasila zbog nenavadnih glasov.

Kolikor lajik v petji razume, je bilo figuralno petje kot po navadi izvrstno, vokalno (v čvetero- in samospevih, pa v koralu) semtertje bolj negotovo, ne dovolj trdno, kar iz novosti stvari izvira. A videti je, da se bodo kmalu udomačili, kar se pri takih izvrstnih pevcih samo po sebi razume. Sicer čujemo, da se je za pevski kor od strani marljivega cerkvenega predstojništva zadnji čas velika svota žrtvovala. (Slava in prisrčno pripoznanje preč. g. župniku, ki naj bi mnogo posnemalcev našel! *Vredn.*) —r.

— **Iz Ljubljane**. — Večje slave kranjsko umetnost že dolgo časa ni doletelo, kakor letos domače orglarstvo po izbornem delu, katero je izvršil občeznani umetnik gospod France Goršič v Ljubljani. Lepa dekanijska cerkev v Köflach-u na Štajerskem, sekovske škofije, je dobila namreč preteklo pomlad iz njegove tovarne ne sicer ravno velike orgle (njegovo 40. delo), ki pa so po svoji dispoziciji, razstavi, izdeljavi, mogočnem in lepem glasu takó izvrstne, da so si pridobile od izvedencev v ptuji deželi pridevek: „ein Unicum im Lande“.

Gotovo vstrežem bralcem našega lista, ako ob kratkem dispozicijo tega umotvora tukaj navedem. Zarad (kljub veliki cerkvi) zeló tesnega prostora na koru se je moglo samo 15 spremenov v dva manuala in pedal sprejeti; so pa ti takó dobro izbrani, da pri takó pičlem številu ne dobiš boljše dispozicije. — Taka-le je:

I. Glavni stroj. 1. Principal 8', cinast od D. 2. Bordun 16', lesen, od c cinast. 3. Dvojna flavta 8', lesena. 4. Gamsov rog 8', cinast od F. 5. Gamba 8', cinasta od F. 6. Oktava 4', cinasta. 7. Harmonična flavta 4', cinasta. 8. Mikstura 3 — 4na, cinasta. — II. Vrhni stroj. 1. Goselni principal 8', ves cinast. 2. Cevna flavta 8', od c cinasta. 3. Solical 8', cinast od F. 4. Ljubka flavta 4', cinasta. — III. Pedal. 1. Principalni bas 16', lesen. 2. Sub-bas 16', lesen. 3. Oktavni bas 8', lesen. — IV. K temu še: 1. Oktavni sklep; 2. manualni sklep; 3. pedalni sklep; 4. in 5. zbiralnika.

Vsak zvedenec v orglarstvu bode sprevidel, da so tukaj vsi glasovi od 16' do 1' v pravi razmeri; k temu pa tudi vse menzure (debela, srednja, ozka), odprte in krite piščali, vsi značaji (režeč, zamolkel, mil, oster itd.) vporabljeni, takó, da že iz dispozicije se dá soditi na lahko raznovrstno uporabo in kombinacijo spremenov za vse mogoče potrebe, kot na mogočen glas polnih orgel.

Pisatelj teh vrstic Köflach-skih orgel dovršenih sicer ni videl in slišal; videla in slišala pa jih je pri dveh natančnih preskušnjah (27. maja in 24. junija l. l.) osmerica veščakov, katerih razsodba ima že kaj veljave. Bili so namreč iz Gradca p. t. častiti gospodje: 1. Bivši stolni regens chori, zdaj župnik v Gradci, Radler; 2. sedanji stolni regens chori dr. Janez Weiss; 3. Graške mestne farne (proštijske) cerkve regens chori Heinisser; 4. vrednik sekovske diecezanske pesmarice Haimasy; 5. dr. Archer, dvorni advokat; 6. dr. Zechner, med. doktor; 7. č. g. beneficijat Jož. Pavlasek; 8. tem se je še pridružil tamošnji voditelj cerkveno-glasbenega napredka, č. g. Strempfl iz Riegersburga.

*) Bržkone velja ta epiteton introitu in communiji, ki sta koralna in haš kratek del sv. maše. *Vredn.*

Njih sodba, objavljena v Graškem mesečniku „Kirchenschmuck“, 1884, šte. 8., str. 96., se glasi: „da te orgle imajo mogočen glas (Klangfülle), kakoršnega bi človek pri drugih orglah, broječih jednako veliko ali še celo več spremenov, zastoj iskal; da se ne glasé samó, ampak v pravem pomenu pojó (da klinge es nicht bloss, da singe es förmlich, man fühle sich wie einem Gesangschore gegenüber), da imajo polne orgle nekaj posebno častitljivega (etwas ungemein Würdevolles) in impozantnega na sebi ter v primeri z drugimi orglami nekaj ves drugačen značaj (gegenüber anderen Orgeln etwas förmlich Fremdartiges), in da se zató sme reči, da jim v deželi ni para (und darum verdiente diese Orgel ein Unicum im Lande genannt zu werden).“ *)

Tej ocenitvi kaj dostaviti nij potreba. — Čestitam mojstru Goršiču in domači umetniji.

— **Iz Moravške doline.** — Pogosto se čuje, da cecilijansko petje ne ugaja priprostemu ljudstvu. Nij me volja, temu izreku tó ugovarjati; vendar trdim, da je to le gol izgovor ondi, kjer se ali delati noče ali pa ne smé. In zakaj bi tudi ubogo ljudstvo, katero se pri nas toliko zanima za cerkvene reči, tako ostro obsojevali, češ da za edino cerkveno t. j. cecilijansko petje nima okusa. Ako ljudstvu izročujemo vse sve-tinje katoliške cerkve, ker je zanje vnmavo, kakó da bi ravno za pravo in lepo petje ne bilo? — Pa dosti o tem. Ob kratkem poročam tukaj, da v Moravški lepi cerkvi nij slabega petja, temveč se poje lepo in cerkveno, kar se tiče slovenskih pesen, ki sem jih slišal pri velikih mašah. Le mislil sem si, zakaj da gosp. pevovodja sè svojim, akoravno majhnim zborom (kateri bi se lahko dal pomnožiti sè šolsko mladino) ne bi mogel z istim trudom peti lahke liturgične pesni, ker se iz glasov razvidi zmožnost za-to.

Da toraj ljudstvu pokažemo, kakošno da je pravo liturgično petje in kakoršno bi se tudi v Moravški cerkvi moglo gojiti, zapeli smo dné 8. sept. v praznik Marijinega rojstva — bilo je nas 6 pevcev, in sicer 4 dame iz Ljubljane, gosp. učitelj iz Moravé in poročevalec — Tantum ergo št. 112. iz „Cecilije“, Introitus in Communio, kakor tudi Respon-soria (ki se tukaj sploh prav pojó) enoglasno mašo „Angelorum Custodum“ od Schweitzer-ja 4glasno, graduale „Benedicta“, nalašč zložen (katerega prinaša današnja priloga „C. Glasb.“), dvoglasno, in offertorium „Beata es“ za en glas z orglami, tudi nalašč zložen od poročevalca, bivajočega na počitnicah v Češnjicah pri Moravčah. In ljudstvo? — bilo je sploh nenavadno zadovoljno. Velika maša, katero je služil preč. gospod dekan in kanonik J. Toman z asistenco domačih dveh čč. gg. kaplanov, nij trpela čez 5 minut dalje nego navadno. Posebno je preč. gosp. dekan izrekel svoje veselje nad tem, da ljudstvo Moravške doline ima tak lep okus, ker mu je cecilijansko petje jako dopadlo, kar bi marsikdo ne bil pričakoval.

Ant. Foerster.

Pristavek vredništva: Mnogokrat že smo trdili, da so vsi izgovori: o nemogoč-nosti cecil. petja na deželi i. dr. ničevi; povsodi je mogoče pravo peti, ako ne 4glasno, potem 2glasno ali tudi enoglasno. Za vsak slučaj pa se dobivajo skladbe, da le pevo-vodja prej nanje misli, in ne stoprav dan pred praznikom ali pa celo na koru pred mašo.

— **Kopanj.** 19. septembra t. l. — Zanimalo Vas bode gotovo, kako moje pevkinje**), od 12—15 let stare, napredujejo. Pojejo po številkah izvrstno, brez težave vse, prvokrat brez velikih pomot. Iz not jim gre nekoliko težavnije v tistih pesnih, ki so z mnogimi č in b; v C, D, F, G, A, B in Es — pa pojejo vse pesni — ako niso posebno težke — prvokrat brez pomot. Učijo se dve leti (eno leto po sekiricah — notah) in upam se te otroke tudi zadetateljem (Treffern) na stran postaviti. Naj bi vsi učitelji po Chev  -Paris-metodi otroke v šoli peti podučevali, imeli bi lahko povsod v 2—3 letih izvrstne cer-

*) Gori imenovani dr. Archer je tudi posebej te orgle opisal v Berolinskem listu „Orgel- und Pianobau-Zeitung“, 1884, šte. 28. H koncu svojega daljšega popisa pravi: „Natančna preiskava teh orgel je pokazala, da so v vseh delih posebno krepko in čedno (  usserst kr  ftig und sauber) izdelane. Oglas je brz, spremeni lep   done  i, polnih orgel glas mogo  en in   astitljiv (m  chtig und w  rdevoll). Orgle te so cerkvi v pravi kin   in izdelovatelju v   ast.“

**) Zdaj jih je le 5, pa k letu jih bo   e 8, ko bodo   e fanti  i h koru pri  li.

kvene kore. Pa kaj hočemo, saj nekateri učitelji še v cerkev ob praznikih ne hodijo in kakó bodo potem imeli veselje do cerkvenega petja. Zares žalostni časi!

Naj Vam še navedem nekoliko pesen, ki jih pri nas na Kopanji pojejo. Latinskih maš znamo zdaj šest, in sicer Stehle-jevi: 1. In honorem B. V., „Missa brevis“ in 2. „Missam coronatam“. 3. Mitterer 3glasno; Hanisch „in honor. B. V.“ in dve „in honorem Stae. Sophiae“ in 6. „in honorem B. Josephi“ od Molitorja.

Vse pesni in „Tantum ergo“ iz „Cecilije“, „Vidi aquam“ od Witta; „Asperges“, latinski in slovenski, od A. Foersterja. O veliki noči so peli: „Surrexit“ iz „Flieg. Blätter“, „Aurora coeli“ od A. Trepala, „Kraljica nebeška“, A. Trepal — in druge moje napeve in iz „Cecilije“. Sv. maše lat. od Hanischa; na Vnebohod missa „Dominicalis“, Mitterer; „Salutis humanae“, Mohr; „Ascendit“, Foerster. — „Tantum ergo“, Trepal; o Binkoštih missa in „hon. B. V.“, Stehle — in Molitor, „Veni“ iz „Glasbenika“ in „Flieg. Blätter“ itd. iz „Cecilije“. Na sv. R. T. himne iz „Cecilije“ in od Etta; missa, Hanisch; „Ave verum corpus“, Mozart i. t. d. Na veliki Šmaren: missa od Stehleja, „missa coronata“. „Tantum ergo“, Grois; Grad. „Propter veritatem“, Foerster; „Assumpta“, Conrad i. t. d. — 8. sept. missa, Stehle, in „hon. B. V.“ Grad. „Benedictio ed venerabilis“, Trepal. — Offert., Lavtižar, iz l. „Glasbenika“.

Za nedelje in navadne praznike pele so se pesni iz „Cecilije“ in „Glasbenika“, takó da je bilo vsako nedeljo kaj novega. Vidite torej, da smo zdaj že na konji. Hudič je kaj pihal in ljudi šuntal, ko je zaslísal v Kopanjski cerkvi cerkveno božjo petje nedolžnih otrok, in še zdaj grúči, pa le bolje tiho po hudobnih ljudeh, ki so bili navajeni poslušati pred mojem prihodom na Kopanj srmankove*) volcarje, — Radecki marš — (kakor so jih imenovali) in druge samospeve, sestavljene po poprejšnem organistu, ki je le v C-dur igral. Mnogo bi še Vam zamogel pisati o težavah in sitnostih, ki sem jih imel in jih še imam zastran cerkv. petja, pa naj bo vse v čast Božjo in sv. Cecilije.

— **V Goriol**, 27. avgusta. Mlado, še ne eno leto staro cecilijansko društvo je imelo 25. t. m. v tukajšnjem bogoslovnem semenišči svoj drugi občni zbor z muzikalno produkcijo. Da bi društvo pokazalo, da je cecilijansko petje tudi na deželi mogoče, je začetkoma nameravalo napraviti veliko pevsko produkcijo z mešanim zborom, kateri bi se bil rekrutiral iz cecilijanskih podružnic v Čepovanu, v Šebreljah in v Cirknem ustanovljenih. Zaradi nepričakovanih ovér pa se je moralo to misel opustiti in pevsko produkcijo samo s takim mešanim zborom napraviti, v katerem bi bili le dečki zastopani prav po zmislu sv. cerkve. Ker se je bil po tem takem pevski zbor jako skrčil, je odbor sklenil vso pevsko produkcijo v mali semeniški kapeli in ne v preobsežni cerkvi pri sv. Ignaciji izvršiti. Ali dečki se do zdaj niso še na deželi urili v cecilijanskem petji, zatorej so se v naglici morali sklicati oni dečki učenci, katere je preč. g. P. Konstantin začel lani s šolskim letom podučevati. Tem dečkom so se pridružili še nekateri tenoristi in basisti iz Šebrelj in Cirknega pod vodstvom preč. gg. A. Harmelja in I. Kokošarja. Na predvečer občnega zbora je bila mala poskušnja, pri kateri je šlo, kakor po navadi, prav piškavo, takó, da so nekateri jako dvomili o dobrem izidu. Radovedni smo čakali družega dne. Točno ob 9 1/2 pričela se je drugi dan sv. maša v semeniški kapeli, kjer se je bilo zbralo mnogo vernikov, posebno boljših stanov, domačih in tujih, društvenikov in gostov in njim na čelu — prevzv. knezonadškof goriški. Sv. mašo so peli preč. g. Fr. Vidic, dekan Kanalski, in asistirala sta mu preč. gg. I. Bajc in J. Godnič. Da se je pri altarji prav po cerkvenih rubrikah pelo, mi ni treba omenjati. Glavno nalogo v petji je imel mešani zbor na koru, katero je res častno izvršil in čast cecilijanskega društva tako rekoč — rešil. Ako se pomislí, da so se dečki komaj eno leto petja učili, da so drugi možki pevci tudi le kmečki sinovi, v naglici sklicani le eno uro skupno poskusili, moramo takemu zboru častno odlikovanje priznati. Se vé da največja zasluga gre č. g. dirigentu P. Konstantinu, njegovemu adjutantu g. A. Harmelju in cerkvene glasbe popolnoma večjemu č. g. J. Kokošarju, ki je petje na pomanjkljivih orglah spretno spremljeval. Stehle-jeva krasna in tã i tam ve-

*) Kakošna pošast je to? Vr.

ličastna maša je vsem dopadala. Izmed graduala in ofertorija so nekateri prvega bolj hvalili, izmed koralnih točk pa se je communio po svojim dovršenem predavanju odlikoval. — Škoda, da je alt večkrat detoniral, posebno takrat, ko je sam (solo) pel, in kakikrat napačne anticipacije sledečega tona rabil. Ali kdo bo de od učencev, ki so se komaj eno leto učili, dovršenosti zahteval?

Po končani sv. maši je bilo zborovanje v centralnem samenišči, kjer se je bilo zbralo preko 100 udeležencev. Podpredsednik poprosi po cecilijanski navadi navzočega knezonadškofa za blagoslov vsem poslušalcem, ter po sprejetem blagoslovu vse navzoče društvenike in goste (skladatelja g. A. Försterja in č. g. Aljaža, župnika na Gorenjskem) prijazno pozdravi. Na to dá besedo tajniku dr. Sedeju, kateri svoje poročilo najprej v slovenskem in potem v italijanskem jeziku prebere. Iz tajnikovega poročila posnamemo, da je odbor od I. občnega zbora do II. imel 5 sej. Kaj in kakó je odbor v njih deloval, je „Soča“ užé ob svojem času poročala. Važnejša točka tajnikovega poročila se nam zdi neka cerkvena pesmarica, katero misli odbor izdati za Slovence goriške nadškofije. Žalibog to za nas imenitno in prekristno podjetje gre prav počasi zaradi znane naše malomarnosti in morda tudi apatije proti cecilijinemu društvu. Naj bi vendar nasprotniki cecilijinega društva enkrat spoznali, dá ravno s tem društvom noče spodrivati národnega cerkvenega petja, ampak rešiti in poboljšati, kar je dobrega. — Iz tajnikovih ust smo nadalje zvedli, da so se ustanovile tri cecilijanske podružnice: v Čepovanu, v Šebreljah in v Cirknem; da se je cecilijansko petje gojilo in širilo v Gorici in okolici, po Brdih, v Kanalu, v Tolminu in v rečenih podružnicah. Torej je ledina načeta, treba samo neustrašljivo in previdno nadaljevati, kar se je s krepko desnico pričelo.

Poročilu tajnikovemu sledilo je poročilo blagajnikovo, iz katerega smo posneli, da je bilo društvenih dohodkov 192 gld. 41 kr. (letnina 178 udov, katere šteje društvo), stroškov pa 96 gld. 99 kr. Po odbitih stroških ostaja torej gotovine 95 gld. 42 kr.

Na to je sledil poučni govor, katerega je imel starosta goriških Cecilijancev, velezaslužni č. g. Adolf Harmel. Njegov govor je imel za predmet tri vprašanja: 1. Kaj Cecilijanci hočemo? 2. Kaj smo dosegli? 3. Kaka bode naša prihodnost?

O tem govoru za zdaj samo to omenimo, da je bil jase, krepak in poln navdušenja in prepričanja za cecilijansko idejo. Ker je govornik v omenjenem govoru na kratkem ves program Cecilijancev razvil, ga bomo skusili drugi pot v „Soči“ prineesti.

Po končanem tem govoru se je volil na predlog g. podpredsednika per acclamationem društveni predsednik in sicer preč. g. Msgr. dr. J. Gabrijevič, ki je, zanašaje se na pomoč odborovo in zahvaljevaje se za skazano mu zaupanje, predsedništvo prevzel.

Pri zadnji točki „posamezni nasveti“ je g. Fr. Bajt, učitelj v Štandreži, predlagal, naj bi se §. 2. društvenih pravil predručil (da se celó izpustijo besede: „na podlagi cerkvenih določeb in ukazov“) in naj bi društvo svojo skrb v prvi vrsti na priprosto ljudsko petje obračalo; ali po daljši, živi debati se je ta predlog absolutno zavrgel.

H koncu zborovanja poprimejo milostljivi knezonadškof za besedo ter govore blizo tako-le: „Nisem nameraval do konca zborovanja ostati, ali slišavši od preč. gosp. govornika neke stvari, ki so mene zadevale, moram zdaj celó za besedo prejeti. Znano je, da so začetkoma v cerkvi samo duhovni ali pa kleriki peli in nikdar ne ženske. To je princip katoliške cerkve. Če je ta princip utemeljen ali ne — prepustim vsakemu si misliti kar hoče. Jaz samo to tukaj naglašam, da je ta katoliške cerkve princip. Zatorej sem odboru cecilijinega društva rekel, da ako bodo, kakor sem slišal, pri pevski produkciji ženske pele, ne bom mogel udeležiti se take produkcije. Sicer sem pa tudi rekel, da bi za zdaj cecilijino društvo lahko pevsko produkcijo z ženskimi mešanim zborom napravilo, ker je užé vse pripravljeno. Ali odobriti bi jaz te produkcije ne mogel s svojo navzočnostjo iz raznih obzirov, posebno iz obzira do Goriških prebivalcev druge národnosti. Na deželi pa, kjer ni drugih pevcev razen ženskih, dovoljujem, da smejo tudi ženske peti, če so pobožne in posebno, če so pod duhovskim vodstvom. Sicer pravi sv. pismo: „Mladenci in deklice hvalite Boga“ — ali to se nanaša samo na ljudsko skupno petje in ne na petje na kóru. — Nadalje moram opomniti, da se pri slovesni

peti maši ne sme peti slovenski, ampak latinski, kakor sv. cerkev strogo zahteva. Če bi torej to društvo nameravalo pri slovesni peti maši peti slovenske maše — bi jaz moral društvo zapustiti zaradi načela.“ (Čujte, čujte proti- in češče-cecilijanci! Vr. „C. Gl.-a.“)

S temi besedami so milostljivi knezonadškof zborovanje sklenili.

Ob 2. popoldne bilo je obiskovanje sv. Rešnjega Telesa v semeniški kapeli, med katerim je zgoraj omenjeni mešani zbor pel razne slovenske in latinske motete. Pevci prej teh kosov niso bili skupno poskusili in vendar je šlo precej dobro. Kaj bi bilo še-le, ko bi bilo prej poskusili!

Po tem je bila v semeniški prosta zabava, med katero so se vrstile navdušene napitnice, lepo ubrano petje in igranje na harmoniji mojstrov gospoda A. Foerster-ja in čast. gospoda dr. Flapp-a. Le prehitro je potekel čas v taki družbi, kjer vlada edinost in vzajemnost, kjer se goji prava dušna zabava — umetnost. Drugi občni zbor nas je prepričal, da cecilijino društvo ni mrtvo rojeno dete, ampak čilo, krepko, polno duha in moči, kateremu smemo torej obetati — lepo prihodnost. (Po „Soči“.)

Razne reči.

— Cecilijino društvo dekanije Kranjske bo imelo dné 9. t. m. v Šmartnu pri Kranji svoj 3. občni zbor. Spored zborovanja se nahaja v današnjem listu „Cerkv. Glasbenika“ na prvi strani. Nadejamo se obilne vdeležbe.

— Občni zbor „Jednoty Cyrillské“ v Brnu vršil se je 27. in 28. avgusta kaj sijajno v vseh točkah. Nij nam mogoče o tem zborovanju obširneje poročati; vendar pa se ne moremo zdržati, da ne bi prav ob kratkem tu zabilježili sodbo „Cyrill-a“ o predavanji „mrtvaškega“ koralu po P. Ambroziji Kienle: Kdor je to petje slišal, ostalo mu bode vedno v ušesih in v duhu; in ako je kdo prišel v Brno k cirilski slavnosti s pred-sodki proti koralu, vračal se je z ljubeznijo do njega. Mojster koral skazal se je s svojim petjem — krščanskega Orfeja. — A vedeti je treba, da je le peti koral živ, in to le takrat, kadar ga duh oživlja; pisani koral pak je mrtev.

— Pri občnem zboru splošnega nemškega Cecilijinega društva v Mogunciji od 18. do 20. avgusta, katerega se je vdeležil tudi pomožni škof preč. gosp. dr. Donnelly iz Dublina in katerega je vodil mesto bolehnega predsednika dr. Fr. Witt-a podpredsednik preč. gosp. Könen, pelo in govorilo se je veliko in izborno. Izmed govornikov omenimo preč. gospoda škofijskega namestnika Moufang-a o razvoji liturgičnega in zlasti koralnega petja v mogunški škofiji. Gosp. Böckeler iz Aben-a o „ordo-cantorum“, č. g. Selbst o liturgični, slovesni maši, č. g. Fr. Haberl o šoli za cerkveno petje, župnik Breitling o pravi cerkv. glasbi in stolni vikarij Le Maire o vprašanji: „Kakó naj se dožene reforma cerkvene glasbe“. — Sklenilo se je, čez tri leta v Konstancu zborovati.

— Milan se pripravlja, 4., 5. in 6. novembra t. l. 300letnico smrti ondašnjega imenitnega nadškofa sv. Karola Boromeja, kolikor mogoče, slovesno obhajati. Znano je našim č. g. čitateljem, koliko zaslug da je imel veliki svetnik za zboljšanje cerkvene glasbe sploh in zlasti na Laškem (glej članek „Palestrina“ predlanskega letnika); in prav zato so se milanski in drugi laški cecilijanci združili ter hočejo porabiti priliko te tristoletnice ondi propadlo cerkveno glasbo zopet zboljšati. Č. g. predsednik milanskega Cecil. društva, Guerrino Amelli, razposlal je oklic do vseh somišljenikov, naj bi se nabirali doneski za zidanje obljubne kapele v Milanu v čast sv. Ceciliji, zavetnici sv. glasbe, in nje pospešitelj u sv. Karolu Boromeju.

Listnica vredništva lista: Zaradi premnogih važnih dopisov izpustiti smo morali za to številko namenjene članke.

Listnica vredništva prilog. Maša „Statuit“: Kyrie izvrstno, Gloria tudi prav dobro zložen; škoda, da o ostalih delih ne moremo enake sodbe izreči. Da bode vse za tisk pripravno, bode trebalo Vam marsikaj predelati gledé fature, modulacije in harmonije. Potem Vam bomo iz srca radi čestitali.

Pridana je listu 10. štev. prilog.

Odgovorni vrednik lista Janez Gnjezda. — Odgovorni vrednik glasb. priloge Anton Foerster.

Zalaga Cecilijino društvo. — Tiska R. Milic.